

Redegørelse om Naalakkersuisuts ældrestrategi

(Medlem af Naalakkersuisut for Familie, Kultur, Kirke og Ligestilling)

Forelæggelsesnotat

(Medlem af Naalakkersuisut for Familie, Kultur, Kirke og Ligestilling)

På Naalakkersuisuts vegne skal jeg hermed fremlægge Naalakkersuisuts ældrestrategi.

Naalakkersuisut har med denne ældrestrategi sat nogle pejlemærker for den videre udvikling i vores samfund til fordel for de ældre. Naalakkersuisuts vision er, at ældre gennem selvbestemmelse og medansvar har et liv med kvalitet og at samfundet tilbyder den omsorg, der er nødvendigt for at leve et værdigt liv som ældre.

Den demografiske udvikling i fremtiden viser en ændring i alderssammensætningen i retning af markant flere ældre, som ikke opvejes af tilsvarende stigninger af personer i den erhvervsaktive alder. Det offentlige får derved større udgifter relateret til aldring. Med denne ældrestrategi har Naalakkersuisut taget denne udfordring op.

Ældrestrategien inddrager resultaterne fra en undersøgelse, foretaget af HS ANALYSE, til belysning af borgernes ønsker i forhold til økonomi, helbred, boligforhold, fritidsinteresse, flytteplaner og tilfredshed med livet. På baggrund af den aktuelle undersøgelse fremgår det, at der er sket en forskydning fra år 2001 og frem til i dag i retning af, at befolkningen nu er mere tilfredse med deres økonomiske situation og med livet som sådant. Det er en positiv udvikling, blandt andet fordi følelsen af tilfredshed med livet er med til at sikre livskvalitet. Resultaterne fra undersøgelsen er vedlagt som bilag til ældrestrategien.

Personligt ansvar og eget bidrag til pensionen er et vigtigt tema i ældrestrategien. Naalakkersuisut anbefaler her reformer, der tilskynder befolkningen til selv at spare op til alderdommen. Der anbefales blandt andet at undersøge mulighederne for en obligatorisk pensionsopsparing for alle erhvervsaktive og der foreslås incitamentter til senere tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet for alle erhvervsaktive.

Under emnet ældreomsorgen er et af pejlemærkerne udbygning af hjemmehjælpen, således at ældre kan forblive selvhjulpne så længe som muligt. Men selv om Naalakkersuisut satser på, at ældre skal forblive i eget hjem længst muligt, vil der for de fleste ældre komme en periode, hvor hverken de selv eller med familiens hjælp vil kunne klare den daglige omsorg og pleje. Derfor skal der være tilstrækkeligt med ældreboliger målrettet de ældres ønsker og behov.

Afslutningsvis omhandler ældrestrategien temaet demens. Da gennemsnitslevealderen er stigende i Grønland vil der også blive flere med denne sygdom, da demens udvikler sig mest hos ældre mennesker. Der pågår aktuelt et arbejde med udarbejdelse af en demensplan, som planlægges fremlagt på FM 2013. Når denne forligger, må det forventes, at der peges på særlige behandlingstilbud.

Naalakkersuisut ønsker, at samfundet skal drage nytte af de ældres livserfaring og kompetencer. Den grønlandske kultur har altid formået at bibeholde traditionelle familieværdier med stærke familiebånd – dette skal fortsat sikres. Ældre er ressourcepersoner

i forhold til bevarelsen af de traditionelle værdier, sproget og som bindeleddet mellem fortid, nutid og fremtid.

Det skal påpeges, at en strategi er en langsigtet planlægning som fører mod et mål. Strategier handler om, hvordan man kommer fra én position til en anden. Naalakkersuisut har taget udgangspunkt i de anbefalinger, der er nævnt i Skatte- og Velfærdskommissionens betænkning og i den efterfølgende redegørelse om opfølgning på betænkningen. Desuden har Naalakkersuisut valgt at lade borgernes røst indgå gennem den ovenfor nævnte undersøgelse.

En strategi forholder sig til de udfordringer der findes i et samfund på et overordnet plan. Dette indebærer, at ældrestrategien peger på nogle modeller, der kan være med til at tage disse udfordringer op. Det er herefter Inatsisartut, der beslutter om eller hvilke af modellerne, der skal arbejdes videre med. Det vil sige ældrestrategien indeholder overordnede pejlemærker.

I det videre arbejde, specielt indenfor omsorgsområdet, skal dette selvfølgelig ske i et tæt samarbejde med kommunerne og sundhedsvæsenet, som det også er nævnt i konklusionen til kapitel 5. Dels er det kommunerne der er tættest på brugerne af omsorgsydelserne og det er sundhedsvæsenet der har den store ekspertise indenfor hjemmesygeplejen og hele det sundhedsfaglige område, som er en vigtig del for ældre.

Med disse bemærkninger ser jeg frem til en spændende debat om, hvordan vi bedst sikrer et aktivt og værdigt liv for ældre i vort samfund.